

УДК 621.317.18

В.А. Світличний, викладач Харківського національного університету внутрішніх справ
І.О. Князєв, начальник сектору Науково-дослідного експертно-криміналістичного центру при ГУМВС України в Харківській області

ЗАСТОСУВАННЯ ВИХРОСТРУМОВИХ ДЕФЕКТОСКОПІВ В ЕКСПЕРТНІЙ ПРАКТИЦІ

Розглянуто призначення, принцип дії, основні конструктивні особливості вихрострумових дефектоскопів і напрями їх використання в експертній практиці.

Ключові слова: методика судової експертизи, вихрострумовий метод неруйнівального контролю, вихрострумовий дефектоскоп, об'єкт контролю.

Рассмотрены назначение, принцип действия, основные конструктивные особенности вихретоковых дефектоскопов и направления их использования в экспертной практике.

The article deals with dedication, operating principle, main features of eddy current defectoscopes and their using capabilities in forensic practice.

Методика судової експертизи — система методів (прийомів, технічних засобів), що застосовуються під час вивчення об'єктів судової експертизи для встановлення фактів, що належать до предмета певного роду, виду та підвиду судової експертизи [1]. Важливою якістю експертних методик є їхня орієнтованість не на дослідження окремих об'єктів експертизи, а на вирішення експертних завдань, оскільки ті самі об'єкти можна вивчати як для встановлення різних цілей, так і під час провадження різних видів експертиз.

Істотним елементом будь-якої судово-експертної методики є методи, які використовують під час проведення досліджень. У теорії судової експертизи метод експертного дослідження (як практичної діяльності) визначено як систему логічних та (або) інструментальних операцій (способів, прийомів) з метою одержання даних для надання відповіді на запитання, поставлене експерту [2].

Важлива роль у розробці докладної класифікації методів експертного дослідження належить О.Р. Шляхову [3], Т.В. Авер'яновій [4; 5], А.І. Вінбергу [6], Є.Р. Росинській [7; 8], О.М. Зініну [9], М.В. Салтевському [10].

Відповідно до національного законодавства на судового експерта покладено обов'язки із забезпечення максимального збереження наданих на дослідження об'єктів. Так, згідно зі ст. 5 Закону України «Про судову експертизу» під час проведення судових експертиз об'єкти дослідження можуть бути пошкоджені або втрачені під час їх вивчення. Якій це необхідно для проведення судової експертизи [12].

Список использованной литературы

- Каждой из существующих методик есть свои положительные и отрицательные стороны;
- любой чрезмерный износ, который не может быть учтен в рамках линейного износа, требует специального рассмотрения с учетом конкретных ситуаций, методики, которые по рыночным или нормативным данным рассчитывают величину — накопленный износ, не срабатывают;
- неоспоримым преимуществом унитарных методик является возможность их применения для специализированного и не стандартизированного оборудования;
- эксперт сам волен принимать или не принимать ту или иную методику из соображений сходимости результатов, полученных при других подходах, технологичности, универсальности, доступности реализации.
- Козырь Ю.В.** Замечания о взаимовлиянии износов и прибыли девелопера [Электронный ресурс] / Ю.В. Козырь. — Режим доступа : www.camit.ru/articles/kozyr_zam_iznos
- Быкова В.** Как оценить износ оборудования / В. Быкова, А. Ковалев // Оборудование: предложение, цены). — 2000. — № 3.
- Рослов В.** Оценка физического износа / В. Рослов, А. Мышанов // Практика оценки. — № 12.
- Зайцев Ю.С.** Особое мнение об одном распространенном способе расчета износа объектов 2001 [Электронный ресурс] / Ю.С. Зайцев. — Режим доступа : n.valnet.ru/m7-300.phtml.
- Alco Editor Appraising Machinery and Equipment** / Alco John. — McGraw-Hill book 1989. — 209 p.
- Попеско А.И.** Износ технологических машин и оборудования при оценке их рыночной стоимости : учеб. пособ. / Попеско А.И., Ступин А.В., Чесноков С.А. — М. : ООО «Российское общество оценщиков», 2002. — 241 с.
- Гохберг И.И.** Оценка установок, машин та обладнання. Питання і відповіді, практикум. Гохберг, С.І. Щербань. — Львів : ЗУКЦ, 2007. — 183 с.
- Антонов В.П.** Оценка стоимости машин и оборудования / В.П. Антонов. — М. : Издательство «Юридическая оценка», 2001. — 253 с.
- Ковалев А.П., Хомяков В.С. и др.** Оценка стоимости машин, оборудования и транспортных средств / [Ковалев А.П., А., Хомяков В.С. и др.]. — М. : Интерреклама, 2003. — 488 с.
- Огаджанян А.Б.** Материалы авторского курса повышения квалификации по направлению «Оценка объектов в материальной форме» / А.Б. Огаджанян. — К. : Международный институт оценки, 2007.
- Степанов Д.** К определению физического износа для оценки машин и оборудования [Электронный ресурс] / Д. Степанов. — Режим доступа : <http://www.inbico.ru/jlya/44-metodocenkaoborudovaniya/98-opredeleniefizicheskogoiznosas>
- Marston Engineering Valuation and Depreciation** / Anson Marston, Winfrey Robert, Jean C. — Ames. Iowa : Iowa State University Press, 1968.
- Marshall Valuation Service.** — Los Angeles, Marshall & Swift, 2004.

Крім того, згідно з п. 30 Інструкції про призначення та проведення судових експертиз, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 08.10.98 р. № 53/ якщо за характером дослідження зберегти об'єкт неможливо, то на його пошкодження або знищення необхідно одержати письмову згоду особи або органу, що призначив експертизу [13]. Тому важливого значення у процесі проведення судових експертиз набуває застосування методів неруйнівального характеру, спрямованих на максимальне збереження об'єктів дослідження.

Одними з перспективних методів експертного дослідження, що жодним чином не впливають на досліджувані об'єкти і не потребують тривалих витрат часу, методи неруйнівального контролю.

Виокремлюють дев'ять видів методів неруйнівального контролю залежно від фізичних явищ, що у них використовуються: вихрострумівий, акустичний, магнітний, оптичний, проникних речовин, радіаційний, радіохвильовий, тепловий та електричний.

Наразі у сфері неруйнівального контролю дедалі більшого поширення набуває вихрострумівий метод (далі — ВС-метод) [14]. Технічні засоби, що реалізують цей метод неруйнівального контролю, поділяють на вихроструміві дефектоскопи (далі — ВСД) і вихроструміві товщинимірювачі [15].

Інтерес для використання в експертній практиці становлять ВСД, а отже, докладно розглянути їх основний принцип роботи, конструктивні особливості і напрямки їх використання у судово-експертній практиці, зокрема, під час проведення досліджень маркувальних позначень транспортних засобів.

Принцип дії ВСД базується на аналізі взаємодії зовнішнього електромагнітного поля з електромагнітним полем вихрових струмів, що наводяться індуктивною котушкою в електропровідному об'єкті дослідження (далі — ЕОД). Щільність вихрових струмів в об'єкті залежить від геометричних, електромагнітних параметрів об'єкта, а також від взаємного положення ВСД та ЕОД. Як перетворювач використовують переважно індуктивні котушки.

Збудником вихрових струмів може бути:

– поле магніту, що рухається;

– змінне електромагнітне поле, що утворюється за рахунок проходження електричного струму у дроті;

– хвиля радіовипромінювання.

Синусоїдальний або імпульсний струм, що діє в котушках ВСД, створює електромагнітне поле, яке збуджує вихрові струми в електропровідному об'єкті дослідження. Електромагнітне поле вихрових струмів впливає на котушки ВСД, наводячи в них електрорушійну силу або змінюючи їхній імпеданс. Реєструючи напругу на затискачах котушки або зміну імпедансу, можна одержати інформацію про властивості об'єкта дослідження, а також про розташування перетворювача ВСД щодо нього.

Електрорушійна сила (або опір) ВСД залежить від багатьох параметрів об'єкта контролю. Таким чином, інформація, що надається перетворювачем, багатопараметрова. Це визначає як перевагу, так і труднощі реалізації ВСД. З одного боку, перетворювачі дозволяють здійснити багатопараметровий контроль, а з іншого — потребують спеціальних прийомів для поділу інформації щодо окремих параметрів об'єкта. Під час контролю одного з параметрів вплив інших на сигнал перетворю-

Залежно від призначення і розташування відносно ЕОД перетворювачі поділяють на прохідні, накладні й комбіновані [14; 15].

Основною перевагою ВС-методу контролю є те, що його можна проводити без механічного контакту ВСД та ЕОД — вони взаємодіють, як правило, на відстанях кількох міліметрів. Тому дефектоскопи дозволяють одержувати об'єктивні результати контролю навіть при високих швидкостях руху уздовж об'єкта.

До переваг ВСД належить відсутність впливу на сигнали перетворювача вологості, тиску, забруднення газowego середовища [14; 16]. Ще однією перевагою ВСД є простота конструкції. Часто котушки поміщають у запобіжний корпус і заливають компаундами. Завдяки цьому вони стають стійкими до механічних та атмосферних впливів, можуть працювати в агресивних середовищах у широкому інтервалі температур і тисків. Конструкція забезпечує одержання первинної інформації у вигляді електричних сигналів, а безконтактність виміру та висока продуктивність визначають широкі можливості автоматизації ВСД [17].

До недоліків ВСД варто віднести їх вузькопрофільність — їх можна застосовувати лише для контролю електропровідних виробів. Особливості проникнення електромагнітних хвиль в об'єкт дослідження визначають малу глибину контролю, тому ВСД не можна використовувати для аналізу елементів конструкцій і деталей з різкими змінами магнітних чи електричних властивостей [18]. Крім того, ВСД погано виявляють дефекти в конструкціях і деталях з поверхнями, покритим значною корозією та на які нанесено електропровідні захисні покриття, а також тих випадках, коли дефект не виходить на поверхню покриття.

Для того, щоб зменшити вплив краю об'єкта на сигнали ВСД, застосовують концентратори магнітного поля у вигляді феритових сердечників і неферромагнітних екранів, що витісняють магнітне поле із зайнятої ними зони. При розміщенні екранів у торцях прохідних перетворювачів вплив країв об'єкта дослідження зменшується, але при цьому погіршується й однорідність поля в зоні контролю. Спеціальні екрани з отворами можуть бути «масками», при цьому отвір є джерелом магнітного поля, що збуджує вихрові струми в об'єкті. Використання «маски» значно знижує чутливість ВСД, але підвищує їхню локальність. Підвищення локальності ВСД досягають також комбінацією кільцевих феромагнітних сердечників і неферомагнітними (як правило, мідними) екранами і короткозамкненими витками, що витісняють магнітний потік із сердечників у зону контролю [18].

Для послаблення впливу радіальних переміщень об'єкта контролю на сигнали ВСД застосовують екранування магнітопроводу поблизу щілини з метою підвищення однорідності магнітного поля у щілині.

В експертній практиці ВСД можна успішно використовувати для встановлення дефектів кузовів автомобілів і визначення фактів заміни маркувальних позначень кузова [19; 20; 21].

Зокрема, ВСД дозволяють виявити напайку, наклею або вварювання металевих фрагментів з маркувальними позначеннями, зміну товщини і однорідності листового металу, а також сховані відхилення (дефекти) у матеріалі об'єкта дослідження.

Факт зміни маркування в поодиноких випадках встановлюється під час огляду, однак найчастіше успішне розв'язання цього завдання неможливе без зміни методу дослідження. Використання дефектоскопів дозво-

встановити місця можливої локалізації дефектів, неоднорідності металу або зв'язування (у тому числі й кустарні), сліди заводського походження (сліди штапування у згині номерних панелей, сліди підпору нумератора) та інші неоднорідності без порушення цілісності лакофарбового покриття кузова.

ВСД компактні, можуть комплектуватися індикаторами різних типів (звукові, світлові) і дозволяють швидко перевірити різні ділянки поверхні кузова [22].

До недоліків ВСД належать непоодинокі помилкові спрацьовування сигналізації приладу за наявності на об'єкті дослідження плям з неоднорідними магнітними властивостями, наприклад, плями від ударів на сталі, зони металу поблизу зварних швів і на вигнутих поверхнях об'єкта дослідження. У зв'язку з цим недоцільно використовувати ВСД як основний достовірний метод під час криміналістичних досліджень. Водночас цілком виправдано їх використання під час виявлення певних видів підробок, що дозволяє значно прискорити процес дослідження та мінімізувати пошкодження зовнішнього вигляду об'єктів дослідження.

З усіх наразі відомих на сьогодні способів фальсифікування ідентифікаційного номера транспортного засобу, нанесеного на кузови або шасі (заміна первинного номера на інший номер, повне видалення первинного номера і нанесення підробленого, приховування первинного номера і нанесення підробленого, зміна знаків первинного номера), застосування ВСД найбільш ефективно під час проведення дослідження у випадку заміни первинного ідентифікаційного номера кузова (шасі) на інший номер, що реалізується шляхом заміни панелі (фрагмента панелі, ділянки металу) з номером кузова або заміни номерних панелей разом із суміжними елементами кузова [22].

Методика експертного дослідження з використанням ВСД визначається способом зміни маркування кузова. Спочатку вивчають ділянки панелі, що прилягають до місця маркування. Спрацьовування сигналізації приладу при цьому може свідчити як про наявність суцільного дефекту металу у вигляді зварного шва, тріщини, сторонніх матеріалів, так і про наявність магнітних дефектів не кримінального характеру. За характером спрацьовування приладу можна визначити розміри і локалізацію дефектів (наявність (відсутність) суцільного замкнутого контуру) та оцінити їхнє можливе походження.

У разі підозри щодо можливого кримінального походження дефектів слід проводити перевірку певної ділянки металу зі зняттям лакофарбового покриття та за потреби — із застосуванням методів хімічного або електрохімічного травлення. Якщо дефектів у зоні, що прилягає до маркувального майданчика, виявити не вдалось, слід перевірити наявність (відсутність) дефектів по всій довжині номерної деталі.

Наразі відомо про використання в практичній експертній діяльності кількох видів ВСД: «Контраст-М», МВС-3, ВІ-96Н, «Ванга», «ВНИК-04», ВД-70. Кожний із зазначених приладів має позитивні й негативні властивості. Те, що поєднує ВСД, — це портативність, простота, можливість роботи в польових умовах та універсальність.

На підставі зазначеного вище можна дійти таких висновків:

– застосування ВСД у криміналістиці дозволяє здійснювати попередню діагностику об'єктів дослідження без застосування деструктивних методів, що змінюють зовнішній вигляд об'єктів дослідження. ВСД доцільно застосовувати на початковій стадії експертних досліджень маркувальних позначень транспортних засобів

метою визначення місця розташування і локалізації дефектів у деталях кузова. При цьому наступним етапом експертних досліджень має бути застосування більш достовірних криміналістичних методів зі зняттям лакофарбового покриття і потреби — із застосуванням методу хімічного (електрохімічного) травлення;

– одним з основних напрямів можливого використання ВСД на сьогодні є дослідження справжності маркувальних позначень транспортних засобів і проведення автотоварознавчих досліджень;

– подальший розвиток вихрострумового методу характеризується переходом від розробок окремих приладів до створення повністю автоматизованих систем контролю, в яких широко використовують мікропроцесорну техніку. Особливо важливим є принцип багатоканальності, що дозволяє зменшити погрішності і налив і розширити функціональні можливості вихрострумового методу, а також підвищити надійність діагностичної оцінки досліджуваних об'єктів;

– перспективним є використання вихрострумового методу дефектоскопічного контролю час проведення різних експертних досліджень у межах матеріалознавчих і технологічних експертиз з метою: виявлення тріщин, раковин, сторонніх металевих включень, неоднорідностей у захисних покриттях і плівках; виявлення неоднорідностей у металевих виробах і покриттях; вимірювання товщини листового металу, прутків, стінок труб (при однобічному доступі), діаметра дротів товщини лакофарбових, емалевих, керамічних, гальванічних та інших покриттів, нанесених на електропровідну основу; контролю механічних властивостей залишкових напруг у виробах.

Список використаної та рекомендованої літератури

1. Словарь основных терминов судебных экспертиз / [под. ред. Винберга А.И., Шляхова А.Р., Эйсмана А.А.]. — М. : ВНИИСЭ, 1980. — 96 с.
2. Шляхов А.Р. Судебная экспертиза: организация и проведение / А.Р. Шляхов. — Юрид. л-ра, 1979. — 168 с.
3. Шляхов А.Р. Структура экспертного исследования и гносеологическая характеристика выводов эксперта-криминалиста / А.Р. Шляхов // Труды Всесоюз. науч.-иссл. суд. экспертиз. — 1972. — Вып. 4. — С. 3—113.
4. Аверьянова Т.В. Содержание и характеристика методов судебно-экспертных исследований / Т.В. Аверьянова. — Алма-Ата, 1991. — 232 с.
5. Аверьянова Т.В. Судебная экспертиза. Курс общей теории / Т.В. Аверьянова. — Норма, 2008. — 480 с.
6. Винберг А.И. Общая характеристика методов экспертного исследования / А.И. Винберг, А.Р. Шляхов // Общее учение о методах судебной экспертизы: сб. науч. тр. Всесоюз. науч.-иссл. ин-та суд. экспертиз. — 1977. — Вып. 28. — С. 54—93.
7. Россинская Е.Р. Проблемы систематизации и классификации методов экспертного исследования / Е.Р. Россинская // Проблемы криминалистической теории и практики. ЮИ МВД РФ. — М., 1995. — С. 55—70.
8. Россинская Е.Р. Судебная экспертиза в гражданском, арбитражном, административном и уголовном процессе / Е.Р. Россинская. — М. : Норма, 2009. — 688 с.
9. Зинин А.М. Судебная экспертиза : учебник / А.М. Зинин, Н.П. Майлис. — М. : Юриспруденция, 2002. — 320 с.
10. Салтевський М.В. Криміналістика (у сучасному викладі) : підручник / М.В. Салтевський. — К. : Кондор, 2008. — 588 с.
11. Шляхов А.Р. Судебные экспертизы: назначение, производство, исследование / А.Р. Шляхов. — М. : ВНИИСЭ, 1980. — 96 с.

12. Про судову експертизу : Закон України від 25 лютого 1994 року № 4038-XII, зі змінами, внесеними Законом України від 9 вересня 2004 року № 1992-IV. — Відомості Верховної Ради України. — 2005. — № 1. — С. 32—36.

13. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та Науково-методичні рекомендації з питань підготовки та призначення судових експертиз, затверджені наказом Міністерства юстиції України від 08.10.1998 № 53/5, зі змінами, внесеними наказами Міністерства юстиції України від 30.12.2004 № 144/5, від 10.10.2005 № 59/5, від 29.12.2006 № 26/5, від 15.07.2008 № 1198/5, від 01.06.2009 № 965/5.

14. Неразрушающий контроль : справочник : в 7 т. / [под общ. ред. В.В. Клюева]. — М. : Машиностроение, 2003. — Т. 2. — 688 с.

15. Контроль неразрушающий. Классификация видов и методов : ГОСТ 18353-7. — [Действителен от 01.07.1980]. — М. : Государственный комитет СССР по стандартам, 1979. — 12 с.

16. Каневский И.Н. Неразрушающие методы контроля : учеб. пособ. / И.Н. Каневский, Е.Н. Сальникова. — Владивосток : Изд-во ДВГТУ, 2007. — 243 с.

17. Выбор рациональных размеров катушек вихретокового преобразователя для контроля металлических изделий / [Горкунов Б.М., Сиренко Н.Н., Тюпа И.В., Тищенко А.А.] // Вісник Національного технічного університету «ХПІ» : збір. наук. праць (тематичний випуск Інформатика і моделювання). — Харків : НТУ «ХПІ», 2008. — № 49.

18. Герасимов В.Г. Методы и приборы электромагнитного контроля промышленных изделий / Герасимов В.Г., Клюев В.В., Шатерников В.Е. — М. : Энергоатомиздат, 1983. — 272 с.

19. Бессонов В.В. Вопросы экспертного исследования характера дефектов покрытий кузовов автомобилей / В.В. Бессонов, Т.М. Черноиванова // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики : зб. матер. міжн. наук.-практ. конф. — Харків : Право, 2002. — С. 362—365.

20. Замиховский М.И. Судебная экспертиза конструктивных, производственных и эксплуатационных дефектов автотранспортных средств / М.И. Замиховский // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики : зб. наук.-практ. матер. — 2004. — Вип. 4. — С. 347—351.

21. Рушникова Т.М. Экспертне дослідження причин утворення тріщин у деталях машин та механізмів / Т.М. Рушникова // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики : зб. наук. праць. — 2009. — Вип. 9. — С. 349—352.

22. Прохоров-Лукин Г.В. Встановлення фактичних даних про автомобілі методами криміналістичних експертиз / Г.В. Прохоров-Лукин. — К., 2000. — 413 с.

УДК 343.982.2

О.П. Полякова, соискатель кафедры криминалистических экспертиз Учебно-научного института подготовки следователей и криминалистов Национальной академии внутренних дел

ИССЛЕДОВАНИЕ И ОЦЕНКА АДВОКАТОМ ЭКСПЕРТНОГО ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Рассмотрены особенности исследования адвокатом экспертного заключения как одного из факторов ознакомления с обстоятельствами дела при принятии решения о тактике поведения.

Ключевые слова: оценка доказательств, заключение эксперта, критерии оценки, этапы оценки, научная обоснованность заключения эксперта, достоверность заключения эксперта.

Розглянуто особливості дослідження адвокатом експертного висновку як одного з факторів ознайомлення з обставинами справи при прийнятті рішення про тактику поведінки.

The article considers features of judging of forensic examination by lawyer as one of factors of perception of case circumstances in decision-making toward the tactic behavior.

Как известно, никакое доказательство не имеет заранее установленной силы (часть вторая ст. 94 нового Уголовно-процессуального кодекса Украины (далее — УПК Украины)) [1]. Нет и не может быть каких-то особых исключительных доказательств, обладающих особой силой, значением. В этом смысле заключение эксперта также является обычным, рядовым доказательством, подлежащим тщательной и всесторонней проверке и оценке со стороны адвоката-защитника в уголовном производстве.

Адвокат не только изучает материалы дела, которые предоставлены органами досудебного расследования, но и непосредственно изучает показания свидетелей, обвиняемых, заключения экспертов, уточняет, проверяет, сопоставляет со всеми материалами дела, устанавливая при этом их обоснованность и достоверность. Без оценки доказательств адвокат не имеет возможности проверить правильность и обоснованность обвинения.

Целесообразность и правомерность такой деятельности адвокатом обосновывали в своих работах Т.В. Варфоломеева [16, с. 99—101], А.М. Лещенко [17, с. 84—86], Т.Ю. Луценко [18, с. 105—112], Л.М. Исаева [2, с. 262], О.О. Нецов [3, с. 32].

Однако много вопросов, связанных с определением места и роли адвоката при ознакомлении с материалами экспертизы и оценки заключения эксперта.

Наукове видання

ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ
ЕКСПЕРТНО-КРИМІНАЛІСТИЧНИЙ ЦЕНТР
МВС УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

КРИМІНАЛІСТИЧНИЙ ВІСНИК

Науково-практичний збірник

Виходить 2 рази на рік
Заснований у 2003 р.

№ 2 (18), 2012

Свідоцтво про реєстрацію, видане Державною реєстраційною службою України,
від 02.09.2011 серія КВ №18252 – 7052 ПР

За зміст матеріалів і достовірність фактів, цитат, назв, дат та прізвищ відповідає автор.
Матеріали не повертаються. При передруку посилання на
«Криміналістичний вісник» обов'язкове.

Надруковано з оригіналу-макета, виготовленого ТОВ «Еліт Прінт»
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру від 14.04.2010 серія ДК №3761

Редактор А.В. Маслянко
Коректори Н.П. Когут, О.А. Оксимець
Комп'ютерна верстка С.М. Гавриляк

Підп. до друку 8.12.2012 р. Формат 70х100/16
Папір оф. №1. Гарнітура Pragmatica. Друк. офс.
Ум. друк. арк. 14,19 Обл.-вид. арк. 12,17
Тираж 310 пр. Зам. № 421

Віддруковано на ТОВ «Еліт Прінт»
04073, м. Київ, пр-т Московський, 6, корп. 1, тел./факс: 494-35-75
Свідоцтво про внесення до Держ. реєстру від 14.04.2010
серія ДК № 3761

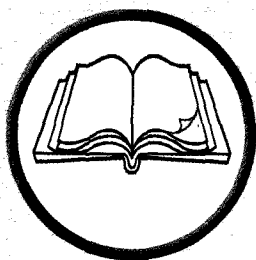
Адреса редакції: вул. Велика Окружна, 4, м. Київ, 03134, Україна
тел.: (044) 273-53-66, факс: (044) 405-74-69
dndek@mv.gov.ua
[http:// dndek.mvs.gov.ua](http://dndek.mvs.gov.ua)

ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ
ЕКСПЕРТНО-КРИМІНАЛІСТИЧНИЙ ЦЕНТР
МВС УКРАЇНИ

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Криміналістичний вісник

Науково-практичний збірник

№ 2 (18)
2012

ISSN 1992-4437

ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ
ЕКСПЕРТНО-КРИМІНАЛІСТИЧНИЙ ЦЕНТР
МВС УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

КРИМІНАЛІСТИЧНИЙ ВІСНИК

Науково-практичний збірник

Виходить 2 рази на рік
Заснований у 2003 р.

№ 2 (18), 2012

Київ 2012

Внесено до переліку наукових фахових
видань ВАК України з юридичних наук:
Постанова президії ВАК України
від 26.01.2011 № 1-05/1

ЗМІСТ

МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ЕКСПЕРТНО-КРИМІНАЛІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БОРотьБИ ЗІ ЗЛОЧИННІСТЮ

Бахин В.П.

О необходимости ужесточения наказаний за варварские преступления6

Волобуєв А.Ф., Федорова О.Ф.

Про тактику обшуку11

Бордюгов Л.Г.

Методологические основы судебно-экспертного познания15

Будзієвський М.Ю.

Цифровому документу – цифровий підпис22

Гапотченко Г.М.

Окремі питання призначення експертиз за новим
Кримінальним процесуальним кодексом України27

Малярова В.О.

Система елементів і сучасні підходи до аналізу
криміналістичної характеристики злочинів32

Меленевська З.С., Садченко О.О.

Психологічні питання оціночної діяльності експерта-почеркознавця40

Пчеліна О.В.

Тактичні завдання розслідування злочинів і криміналістична методика48

Федоров Г.В., Скачєк Р.В.

Проблемные аспекты механизма наезда на пешехода53

Шульга А.О.

Особливості стимулювання малолітніх свідків до надання правдивих
показань: кримінально-процесуальний, тактико-криміналістичний і
морально-етичний аспекти59

Карпушева І.Ю., Старченко О.В.

Кримінологічна типологія особи злочинця в контексті
криміналістичної характеристики злочинів65

ВИКОРИСТАННЯ ДОСЯГНЕНЬ НАУКИ ТА ТЕХНІКИ В ЕКСПЕРТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Литвинов О.М., Лапта С.П., Загорулько В.В.

Діяльність слідчо-оперативних груп: психологічний аспект70

Книженко С.О., Лозова С.М.

Встановлення розміру матеріальної шкоди при вчиненні завідомо
неправдивого повідомлення про загрозу безпеці громадян,
знищення чи пошкодження об'єктів власності77

Схвалено до друку Координаційно-методичною радою ДНДЕКЦ МВС України
(протокол від 13 листопада 2012 № 38)

Схвалено до друку Вченою радою НАВС (протокол від 27 листопада 2012 № 34)

Редакційна рада:

В.І. Фаринник (голова) — канд. юрид. наук, нач. ГСУ МВС України; **І.П. Красюк** (заст. голови) —
асл. юрист України, канд. юрид. наук, нач. Держ. наук.-дослід. експертно-криміналіст. центру МВС
України; **В.В. Коваленко** — чл.-кор. НАПрН України, д-р юрид. наук, проф., ректор Нац. акад. внутр.
трав; **В.В. Черней** — канд. юрид. наук, доцент, проректор Нац. акад. внутр. справ з навчально-методич-
ної та наукової роботи

Редакційна колегія:

В.В. Коваленко (голов. ред.) — чл.-кор. НАПрН України, д-р юрид. наук, проф., ректор Нац. акад.
внутр. справ;

В.П. Бахін — д-р юрид. наук, проф. (Нац. ун-т держ. податкової служби України);

В.Г. Гончаренко — акад. НАПрН України, д-р юрид. наук, проф. (Акад. адвокатури України);

М. Джужа — д-р юрид. наук, проф. (Нац. акад. внутр. справ); **А.В. Іценко** — д-р юрид. наук, проф.
(Нац. акад. внутр. справ); **О.Є. Користін** — д-р юрид. наук, проф., вчений секретар секретаріату Вченої
ради Нац. акад. внутр. справ; **Н.І. Клименко** — д-р юрид. наук, проф. (Київ. нац. ун-т
імені Шевченка); **В.С. Кузьмічов** — д-р юрид. наук, проф. (Нац. акад. внутр. справ); **М.Я. Сегай** —
акад. Нац. акад. правових наук України, д-р юрид. наук, проф.; **О.М. Головка** — д-р юрид. наук, проф.
(Нац. ун-т внутр. справ); **В.П. Черних** — чл.-кор. НАН України, д-р фармацевт. наук, д-р хім. наук,
юф. (Нац. фармацевт. ун-т); **В.О. Шаповалова** — д-р фармацевт. наук, проф. (Нац. фармацевт. ун-т);
В. Сєднєв — д-р мед. наук, доц. (Донец. нац. ун-т), проф. Академії суддів України; **В.Д. Сущенко** — засл.
юрист України, канд. юрид. наук, проф. (Нац. акад. внутр. справ); **В.С. Печніков** — заст. дир. (Держ.
ук.-дослід. експертно-криміналіст. центр МВС України); **О.В. Неня** — нач. відділу (Держ. наук.-дослід.
експертно-криміналіст. центр МВС України); **С.С. Барташук** (відп. секр.) — пров. спец. (Держ. наук.-
дослід. експертно-криміналіст. центр МВС України)

Криміналістичний вісник : наук.-практ. зб. / [голов. ред. Коваленко В.В. та ін.] /
ДНДЕКЦ МВС України; НАВС. — К. : ТОВ «Еліт Прінт», 2012. — № 2 (18). — 256 с. : іл.

Містить праці з теоретичних, методичних, нормативно-правових, практичних, історичних, органі-
заційних проблем судової експертизи та криміналістики. На сторінках вісника відображено матеріали
того передового досвіду проведення криміналістичних досліджень, інтегровано все нове, що з'яв-
ляється в галузі науки криміналістики.

Для фахівців з питань судово-експертного та техніко-криміналістичного забезпечення діяльності
правоохоронних органів із запобігання, виявлення, розкриття й розслідування злочинів та інших право-
порушень, а також науковців, викладачів, аспірантів і студентів юридичних навчальних закладів.